

שיעור הלכה

המדרשה
החסידית
לצעירים

פרשתכי תצא תשע"ה

גליון ה'

נושא השבוע

השבוע נסיים את סימן קכ"ט ומתחיל את סימן ק"ל המדברים מענייני ראש השנה ועשרת ימי תשובה. מעשה במלך שחיפש חתן לבתו. חשב לעצמו איזה סוג אדם ייקח? אם ייקח נסיך מיוחס, הרי הוא מלא בהערכה עצמית ולא יכבד מספיק את בתו. על כן החליט לקחת בחור כפרי פשוט, שיידע להעריך את הזכות שנפלה בחלקו להיות נשוי לנסיכה בכבודה ובעצמה. המלך שלח את אותו חתן מיועד לקורס מלכותי מיוחד שם לימדו אותו כיצד יש לנהוג בנסיכה אצילית, ואלו סוגי בגדים עליו לקנות לה, וכמובן, אלו מאכלים ומטעמים נוהגות נסיכות לאכול, שהרי לא כלחם השחור והחמאה של הכפרי, מעדני המלכות. זמן מה לאחר החתונה החלו להגיע למלך שמועות לא טובות. אנשים החלו לראות את הנסיכה לבושה בבגדים גסים כמנהג הכפריים, וגם פניה אינן נראות כתמול שלשום, משמע ששינתה את הרגלי התזונה שלה. המלך קצת כעס על חתנו, כיצד זה הוא מזניח את בתו? האין הוא יודע את מעלת הנסיכות? הוא החליט שעליו לברר את העניין.

אלא שלאחר מחשבה, החליט שאין זה נכון להפתיע כך את חתנו, בסך הכל ייתכן שאין לו כל כוונות רעות, אלא שכך רגיל הוא מימים ימימה, צריך לתת לו קצת זמן להתרגל. על כן הוא שלח לו הודעה מיוחדת שבעוד חודש ימים הוא יבוא לבקרו, ושהוא מצפה לראות שהכל מתנהל כשורה ושבתו ממשיכה להיראות כנסיכה. החתן הבין טוב מאד את הרמז, ומייד החל לתקן כל אשר עיוות. שוב חזר לקנות לאשתו בגדי מלכות, ולהכין לה מעדני מלכים, עד שהיא אכן חזרה להיראות כמו שנסיכה אמורה להיראות. משל זה הובא ע"י ה"באר מים חיים". הנסיכה היא הנשמה, בתו של מלך מלכי המלכים. הכפרי הפשוט, הינו הגוף העכור, שאמור לשמור על הנשמה ביופיה. כל השנה אנו שוכחים את קצת על מעלת המלכות, ומזולזלים בנשמה. אך עכשיו הקב"ה נותן לנו את ההזדמנות לתקן את אשר עיוותנו, ולחזור אליו בתשובה שלימה, אכי"ר.

מעשה שהיה לקונה עבדיו בדין

יום א' דראש השנה בבית הכנסת של ברדיצ'וב. הצדיק בעצמו עובר לפני התיבה ומתפלל. קולו הערב מנסר בבית הכנסת המלא ומרתק את המתפללים. הקול הערב מרעיד את כל נימי הנפש ודמעות זולגות מעיני היהודים המתפללים בכוונה רבה מעומק הלב. לפני אמירת ה"קדושה", פותח הצדיק הברדיצ'ובי בקול רועד בתפילת "לא-ל עורך דין". כל לב כאילו נצבט ומפרפר מכובד קדושתה ורצינותה של התפילה. כל אחד מרגיש כי הוא עומד לפני כסא הכבוד ושופט כל הארץ שוקל ומודד את המצוות והעבירות, מחדיר מבטו לכל לב, מגלה את כל הסודות, יודע כל המחשבות ועוד מעט הוא מוציא פסק דין. אבינו מלכנו – משווע כל יהודי – שפוט נא בחסד וברחמים, אחרת אין אנו יכולים לעמוד....

האוהל שע"ג ציון הרה"ק מברדיטשב זי"ע

והנה כאשר הצדיק מגיע אל המלים "לקונה עבדיו בדין" הוא נעצר, מחויר כסיד ומפסיק את תפילתו. הטלית נושרת מראשו והוא עומד בעיניים עצומות כאילו נשמתו פרוחה מגופו... רעד עבר בין המתפללים. אולם החסידים הזקנים יודעים כי יש דברים בגו, והם שוקעים בהרהורי תשובה וחרטה.

פינת האקטואליה

- מי יברך על השופר, התוקע או השומע?
- האם נשים חייבות בתקיעת שופר?
- מה עושים בראש השנה אחה"צ?
- מדוע עושים תשליך במקום עם דגים?
- האם אומרים שהחיינו בליל שני של ראש השנה?
- מה יותר חמור, עבירה ודאית או ספק עבירה?מתי עושים קידוש לבנה בחודש תשרי?

את התשובות הנשמעו בשיעור ההלכה לפני התפילה!

האימרה החסידית

היצר הרע הכי גדול הוא, שיהודי שוכח שהוא בן מלך. הרה"ק ר' שלמה מקארלין זי"ע

בליחותא ע"י הנה"ח יוסף שמה ויינשטיין

הנה חסידים מביאים, התולכחו אמי יש רבי יותר גדול.

הראשון אמר: רבי לבי האף פאט בדרך, והנה

נקרה נהר בדרכו. הרבי
אמר "ואסער א הין
ואסער א הער" והנה
נחזה.

השני אמר: הרבי עפי
הפק פצט בדרק והנה
נקרתה שריפה בדרכו.
הרבי אמר "פיוצר א הין
פיוצר א הער" והא
כמה.

הפשוט אמר: הרבי עפי
גדול מכולם. פצט חזר
מבית הכנסת בשבת,
והנה נקרה ארנק מן
לפניו. הרבי אמר "שבת
א הין שבת א הער"
והיה מלינר.

מי אנחנו

עלון זה יוצא לאור על ידי חבורת
שיעור הלכה, המתקיים מידי יום
במדרשה החסידית קודם תפילת
שהרית בשעה 7:30. השיעור
נמסר ע"י ר' ניסן משה פודולסקי,
מנהל הפנימיה.

המדרשה החסידית מגדלת
בחורים יראי ה', אוהבי תורה
ואנשי מעשה.

זור קשר

<http://www.mcl.org.il>
nisanpodolsky@gmail.com

לאחר רגעים מספר, כאילו קם הצדיק לתחייה. גוון פניו חוזר להיות רגיל, פניו קורנות ובשמחה גדולה הוא קורא: "לקונה עבדיו בדין!"

לאחר התפלה, כשהסב הצדיק לסעודה, לבש אחד מזקני החסידים עוז ושאל את רבי לוי יצחק מה ראה בעולמות העליונים. והרבי סיפר:

ראיתי את השטן סוחב אתו שק גדול. תיכף הרגשתי לא טוב, כי הבנתי שהוא נושא כאן את עבירותיהם של היהודים שהצליח לאסוף במשך כל השנה. ניגשתי אליו לראות את העבירות ויכולני לומר לכם שהיה שם אוסף "נאה" של עבירות: קצת לשון הרע, קצת שנאת חנם, קצת צרות-עין, ביטול תורה וכהנה וכהנה עבירות גדולות וקטנות – שק שלם. והשטן המשחית רץ שבע רצון אל כסא הכבוד. "אוי ואבוי!" חשבתי בלבי, מה אוכל לעשות? מצב רוחי נתעכר לגמרי והייתי אובד עצות. אולם לפתע פתאום נעצר השטן במהלכו; עיניו החדות הבחינו ביהודי שעבר עבירה בעצם יום ראש השנה. הוא נטש את השק על מקומו ורץ לחטוף את העבירה החדשה ולצרפה אל האוסף שלו.

לא בזבזתי זמן – ממשיך הרבי לספר – ניגשתי אני אל השק והתחלתי בודק את העבירות. אני בודק ורואה כי בכל העבירות הללו אין היהודים המסכנים אשמים כל כך. כי הגלות המרה, העניות המנוולת, הבורות – כל אלה ועוד נסיבות אחרות גרמו לטישטוש הזהות היהודית והפכו את עם אלוקי אברהם למגושמים המתלכלכים בעוונות. וכי מה היהודי המסכן יכול לעשות? ומה הן העבירות הללו לעומת שפיות הדמים, השוד והגזל שאומות העולם שטופות בהם? וכך, עד שאני בודק ושוקל כל עבירה ועבירה, היא נמסה בין ידי, נעלמת והיתה כלא היתה... השטן שחזר בינתיים העיף מבטו על שקו הריק ופרץ בזעקת שבר: "גנבים! גנבו ממני את העבירות של היהודים שאספתי בעמל רב!" בראותו אותי – המשיך רבי לוי יצחק – הבין מיד השטן כי אני "סידרתי" אותו בצורה כזו. הוא תפס אותי ותבע ממני לשלם לו תמורת העבירות ש"גנבתי" ממנו.

והוא, השטן, יודע ללמוד. הוא תבע ממני לשלם לו כפליים וכשטענתי שאין לי, הוא אמר שכתוב שאם אין לגנב ממה לשלם, מוכרים אותו לעבד. הוא תיכף תפס אותי בזקני ורצה למכור אותי. משהציע אותי למלאך הראשון שנקרה בדרך, סירב הלז לקנות אותי בטענה כי אני יהודי גלותי שצריך לדאוג לפרנסתי ולהגן עלי מכל מיני בלבולים ועלילות. בקיצור: הוא אינו מוכן לקחת על עצמו את האחריות ואפילו בחינם אינו מוכן לקנות אותי. שמעתם? אפילו בחינם!

והשטן מציע אותי למלאך שני, שלישי, רביעי – אולם אף אחד אינו רוצה לקנות אותי. בראותו זאת תפס אותי השטן וסחב אותי אל הריבונ-של-עולם, אל כסא הכבוד. הקב"ה שמע את טענות השטן, אחר-כך אמר: "אני עשיתי ואני אשא ואני אסבול ואמלט", אני אקנה אותו מידך השטן.

בשמעו זאת, נשאר השטן בפה פעור וכל טענותיו נסתתמו. והנה בנקודה זו התאוששתי, כפי שראיתם בעצמכם – אמר הצדיק בסיימו את סיפורו. עתה כבר מובן לכם הפירוש של "לקונה עבדיו בדין", אנחנו עבדי הבורא ורק על-ידי עבודתו יתברך, אנו ניצלים מציפורני השטן. הבה נהיה עבדי ה' ולא עבדים לעבדים, ובזכות זו נזכה לכתובה וחתימה טובה – סיים את סיפורו המופלא הצדיק מברדיצ'וב, רבי לוי יצחק זכותו תגן עלינו.

פרשת השבוע כי תצא – עמון ומואב

מעשה ביהודי עני בשם ר' זונדל שניסה את מזלו במקצוע ה"שנארי" בחו"ל. הוא התאכסן באיזשהו מרתף עלוב, ומידי יום יצא לסיבוב בכל השטיבלאך באזור.

יום אחד נתגלה לו, שהמרתף שבו הוא מתאכסן נמצא לא פחות ולא יותר מתחת לביתו של הגביר גדול ביותר בעיר! כל שעליו לעשות זה לעלות שתי קומות ולבקש תרומה נכבדת שתכסה את כל הוצאותיו! היש יותר טוב מזה? ! מיד בשמעו מילים אלו, ניתר בשמחה לכיוון מרתפו, סידר קצת את עצמו, ועלו למעלה לשכנו "היקר".

מעולם לא ראה פאר שכזה, נברשות זהב, שטיחים מיוחדים בעבודת יד, תמונות מרהיבות, ועוד ועוד. הוא כבר

כסא של אליהו

ראה את הציק השמן בכיסו, אך למרבה האכזבה, השכן קרא לו למשרדו, הוציא קלטר עב קרס ואמר: אתה רואה את כל המספרים שיש כאן? עיניו של ר' זונדל

נפערו, מדובר היה במיליארדים של דולרים. "כל אלו החובות שלי" אמר העשיר. ר' זונדל סירב לקבל תירוץ זה ובמחוור החל לחשוב "מה זאת אומרת חובות, אם יש לברנש הזה כסף לקניית כאלו מותרות, אינו יכול לתת לי איזו תרומה צנועה?" הוא החליט לעשות מעשה. הוא הודה לעשיר על ששיתף אותו במצבו, וכשעמד כבר בדלת הפטיר "חבל שלא זכית לתת משהו לאליהו הנביא" טרק את הדלת ונעלם לתוך המרתף.

העשיר כמעט יצא מדעתו, אליהו הנביא היה כאן והוא לא נתן לו כלום? ושמה זה בכלל מתחזה? הוא החל לחפש אחריו, לשאול אנשים, לרוץ ברחובות ולקרוא לו, אך ללא הועיל. האיש פשוט נעלם, ולעשיר לא היה כלל צל של מושג היכן הוא נמצא. כנראה שזה אכן אליהו הנביא, חשב לעצמו. מה יעשה עכשיו עליו לעשות תשובה, וכל מיני תיקונים על כך שזלזל בכבודו של אליהו. אך למען הסיר ספק, החליט לשכור את שירותיהם של מספר חוקרים פרטיים שכמובן לקחו סכום עתק, הוא תאר להם כיצד נראה האיש, אך גם הם לא מצאו אף אחד שנראה כמו "אליהו הנביא" שכל אותם ימים לא יצא מהמרתף.

לאחר מספר ימים, ר' זונדל כבר לא יכל להתאפק, והוא עלה הישר אל ביתו של העשיר. דפק בדלת, וכשהעשיר פתח, הוא התעלף. אליהו הנביא חזר! או אז פתח ר' זונדל את פיו ואמר "אילו היית נותן לי נדבה הגונה כשביקשתי, הרי היית חוסך לעצמך כל כך הרבה כסף. אלא מאי למה שאתה רוצה, יש לך כסף. ולמה שאתה לא רוצה אין לך כסף!"

כך גם בפרשתנו, אמו לומדים על עמון ומואב שאסורים לבוא בקהל ה' על דבר אשר לא קדמו אתכם בלחם ובמים בדרך בצאתכם ממצרים. ללחם ומים עבור היהודים המסכנים, לא היה להם כסף. אך הפסוק מסיים "ואשר שכר עליך את בלעם בן בעור מפתור ארם לקללך". לזה הם שילמו לו בבית מלא כסף וזהב. למה שהם רוצים, יש להם כסף. ולמה שהם לא רוצים, אין להם כסף! על כן לא יבואו בקהל ה'.

ע"פ הרב שאול מושקוביץ שליט"א